

O B E C L A D Z A N Y

PROGRAM ROZVOJA

**Program hospodárskeho a sociálneho
rozvoja**

Programovacie obdobie: roky 2015 – 2025

Rok 2015

OBSAH

1	Úvod	4
1.1	Zámer spracovania PHSR	5
1.2	Harmonogram spracovania PHSR.....	7
1.3	Východiskové koncepčné dokumenty	8
1.4	Hodnotenie predchádzajúceho PHSR obce	9
2	Analytická časť	11
2.1	Analýza vnútorného prostredia	12
2.1.1	Základná charakteristika obce	12
2.1.2	História obce	12
2.1.3	Prírodné pomery	14
2.2	Hospodárske využitie územia	16
2.3	Životné prostredie	16
2.3.1	Ovzdušie	16
2.3.2	Ochrana vôd	17
2.3.3	Odpady	17
2.4	Demografia	17
2.4.1	Vekové kategórie	18
2.4.2	Prirodzený prírastok	18
2.4.3	Vierovyznanie	19
2.4.4	Národnostné zloženie	20
2.4.5	Úroveň dosiahnutého vzdelania	20
2.4.6	Miera nezamestnanosti	20
2.4.7	Kultúrno-spoločenský život v obci	20
2.5	Bytová otázka	21
2.6	Ekonomika	22
2.7	Vybavenosť obce	23
2.8	Analýza externého prostredia	24
2.9	Zhodnotenie súčasného stavu územia	27
2.10	Analýza projektovej pripravenosti	32
3	Strategická časť	34
3.1	Vízia rozvoja územia obce	34
3.2	Strategický cieľ	36

4	Programová časť	37
	4.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám	38
	4.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov	40
5	Realizačná časť.....	42
	5.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii	43
	5.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR	43
	5.3 Stručný popis komunikačnej stratégie	44
	5.4 Systém monitorovania a hodnotenia	44
6	Finančná časť	46
	6.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	47
	6.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov	47
	6.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	49
7	Záverečná časť	50
8	Prílohy	
8.1	Fotodokumentácia zo stretnutí	51

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ladzany na roky 2015-2020 s výhľadom do roku 2025“ (ďalej len PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. PHSR je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Prostredníctvom PHSR obce Ladzany sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu sféru.

Zámerom obce Ladzany je využívať svoju geografickú polohu a prírodné krásy Krupinskej planiny pre rozvoj cestovného ruchu, rozvoj podnikania a hospodársky rast za podmienok trvale udržateľného rozvoja v kontexte zachovania kultúrnych tradícií a zvykov. V záujme obce je budovať kvalitnú infraštruktúru ponúkajúcu komunikačné, informačné a verejné služby na primeranej úrovni a tiež zlepšiť spoluprácu verejného, podnikateľského i neziskového sektora a obyvateľov obce.

PHSR je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti. Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č.309/2014 Z.z., ktorý ukladá obciam povinnosť spracovať Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako nástroja, pomocou ktorého sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. PHSR je dôležitou podmienkou pre získavanie externých zdrojov, napríklad z EÚ, štátneho rozpočtu a pod., nakoľko možnosť žiadať o nenávratný finančný príspevok z týchto zdrojov je podmienená dokladovaním súladu projektového zámeru s prioritami schváleného PHSR obce

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ladzany na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Krupina, obec Ladzany
Územný plán obce schválený:	obec nemá
Dátum schválenia PHSR:	11.12.2015
Dátum platnosti:	11.12.2015 – 31.12.2025
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	1.1.2016

Zdroj: vlastné spracovanie

1.1 Zámer spracovania PHSR

PHSR obce bol spracovaný na základe potrieb obce Ladzany.

Zámer spracovania PHSR																							
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ladzany na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025																						
Forma spracovania	Spracovanie PHSR bude vykonávať obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov.																						
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, v ktorom bude mať vedúcu úlohu starosta obce Ladzany pán Miloš Čmela. Asistovať pri spracovaní PHSR budú experti z externého prostredia – Janka Bačíková a Mgr. Drahomíra Prieberová, ktoré sú odborníčkami v oblasti rozvoja vidieka. Do procesu spracovania budú zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí budú zastávať rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny sú: <table><tr><th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th></tr><tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci/organizácia</th><th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th></tr><tr><td>Bc. Viera Poliaková</td><td>Poslankyňa OcZ</td><td>Koordinátor strategickej časti PHSR</td></tr><tr><td>Ľubomír Kostor</td><td>Poslanec OcZ</td><td>Koordinátor programovej časti PHSR</td></tr><tr><td>Mária Lucinová</td><td>Zamestnankyňa OcÚ</td><td>Koordinátor finančnej časti PHSR</td></tr><tr><td>Mgr. Katarína Kardošová</td><td>Poslankyňa OcZ</td><td>Koordinátor styku s verejnosťou</td></tr><tr><td>Ján Mráz</td><td>Občan</td><td>Aktivistka, verejný konzultant</td></tr></table>		Zoznam členov pracovnej skupiny			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Bc. Viera Poliaková	Poslankyňa OcZ	Koordinátor strategickej časti PHSR	Ľubomír Kostor	Poslanec OcZ	Koordinátor programovej časti PHSR	Mária Lucinová	Zamestnankyňa OcÚ	Koordinátor finančnej časti PHSR	Mgr. Katarína Kardošová	Poslankyňa OcZ	Koordinátor styku s verejnosťou	Ján Mráz	Občan	Aktivistka, verejný konzultant
Zoznam členov pracovnej skupiny																							
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR																					
Bc. Viera Poliaková	Poslankyňa OcZ	Koordinátor strategickej časti PHSR																					
Ľubomír Kostor	Poslanec OcZ	Koordinátor programovej časti PHSR																					
Mária Lucinová	Zamestnankyňa OcÚ	Koordinátor finančnej časti PHSR																					
Mgr. Katarína Kardošová	Poslankyňa OcZ	Koordinátor styku s verejnosťou																					
Ján Mráz	Občan	Aktivistka, verejný konzultant																					

	Členovia pracovnej skupiny a riadiacej skupiny budú navzájom spolupracovať a komunikovať podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom. Do procesu spracovania PHSR bude zapájaná verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli, prípadne ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Počas navrhovania programovej časti prebehne verejné prerokovanie. Dotazníky pre občanov budú analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bude vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zastupiteľstve.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania bude máj 2015 – december 2015. Harmonogram je uvedený v nasledujúcej tabuľke „Harmonogram spracovania PHSR“. <u>Kroky – termíny – výstupy</u> ▪ Schválenie zámeru PHSR – 05/2015 – zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny ▪ Zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov – 05/2015 – informovanosť verejnosti ▪ Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia – 05-07/2015 – podklady pre analytickú časť ▪ Ex post hodnotenie PHSR – 05-08/2015 – podklady pre analytickú časť ▪ Spracovanie východísk pre strategickú časť – 07/2015 ▪ Vypracovanie strategickej vízie – 07/2015 – formulácia strategických cieľov a opatrení ▪ Prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní – 04/2015 ▪ Návrh aktivít, termín realizácie aktivít – 08/2015 – príprava projektov ▪ Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR – 09/2015 ▪ Finančný rámec pre realizáciu PHSR – 09/2015 – výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami ▪ Zapracovanie indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce – 08-11/2015 ▪ Finalizácia dokumentu – 12/2015 – verejné

	pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom 11.12.2015
Financovanie spracovania	Spracovanie PHSR bude bezplatné na základe dobrých vzťahov a dlhodobej spolupráce.

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR obce Ladzany bol odhadnutý na 8 mesiacov, avšak s prácou sa začalo už v roku 2014 zberom potrebných štatistických dát a dotazníkovým prieskum „Projekt načúvania“. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR.

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvým krokom harmonogramu spracovania PHSR bolo zostavenie a schválenie zámeru PHSR obecným zastupiteľstvom. V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny. Nasledujúcim krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie podkladov pre analytickú časť bola nasledujúcim krokom. Ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia bolo nutným procesom pre získanie vstupných informácií do programovej časti. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní zavrátilo proces prípravy strategickej časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Formulár č. Ú 5 – Osnova PHSR

Úvod	Zdôvodnenie zámeru spracovania PHSR Harmonogram spracovania PHSR Východiskové koncepčné dokumenty spracovania PHSR Hodnotenie predchádzajúceho PHSR
Analytická časť	Analýza vnútorného prostredia Analýza externého prostredia Zhodnotenie súčasného stavu územia
Strategická časť	Vízia rozvoja územia Strategický cieľ
Programová časť	Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov
Realizačná časť	Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR Stručný popis komunikačnej stratégie Systém monitorovania a hodnotenia Akčný plán na obdobie dvoch rokov
Finančná časť	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania
Záverečná časť	Schválenie a zverejnenie PHSR.

Zdroj: vlastné spracovanie

1.3 Východiskové koncepčné dokumenty

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ladzany boli definované ciele a opatrenia v súlade s programovými dokumentmi regionálneho rozvoja národného, regionálneho a lokálneho významu.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	Národná	www.mpsr.sk

Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Operačný program Ľudské zdroje	2020	Národná	www.employment.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK (PHSR BBSK)	2015	Regionálna	www.vucbb.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

1.4 Hodnotenie predchádzajúceho PHSR obce

Účelom tabuľky je prehľad všetkých zrealizovaných projektov a podporených aktivít v predchádzajúcom období, ktoré boli spolufinancované obcou alebo ich obec financovala sama na konkrétnom území a ich realizácia mala vplyv na ukazovatele výsledku alebo dopadu v hodnotenom PHSR.

1. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR		
Názov pomoci	OPZI opatrenie 3.4 Renovácia a rozvoj obcí		
Rok	2006	Suma v EUR	237.704,97
Ďalšie informácie o poskytnutej			
Č. zmluvy: 2005-OPZI-34/B-BB-0108/2, Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Ladzany			

2. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Ministerstvo financií SR		
Názov pomoci	Z rezervy vlády SR v r. 2008 – Uznesenie vlády SR č. 593/2008		
Rok	2008	Suma v EUR	26.555,14
Ďalšie informácie o poskytnutej			
Výmena okien a dverí a oprava fasády na budove kultúrneho domu			
3. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Ministerstvo pôdohospodárstva SR		
Názov pomoci	Výnos MP SR č. 2357/2008-100 o poskytnutí dotácií v pôsobnosti MP SR na všeobecne prospešné aktivity v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka		
Rok	2009	Suma v EUR	16.597,00

Ďalšie informácie o poskytnutej			
Č. zmluvy 162/783/09-350, Zlepšenie tepelnoizolačných vlastností obvodového plášťa kultúrneho domu a výmena žľabov a zvodových rúr.			
4. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Poľnohospodárska platobná agentúra		
Názov pomoci	Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, oparenie 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo		
Rok	2009	Suma v EUR	71.763,12
Ďalšie informácie o poskytnutej			
Č. zmluvy ZV00862, Rekonštrukcia havarijného stavu sály kultúrneho domu			
5. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Poľnohospodárska platobná agentúra		
Názov pomoci	Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, oparenie 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí		
Rok	2012	Suma v EUR	32.480,77
Ďalšie informácie o poskytnutej			
Č. zmluvy 4400015, Vybudovanie chodníka a modernizácia verejného priestranstva v obci Ladzany – výzva č. 1/2010/PRV/MASZC			

6. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Poľnohospodárska platobná agentúra		
Názov pomoci	Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, oparenie 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo		
Rok	2013	Suma v EUR	17.408,70
Ďalšie informácie o poskytnutej			
Č. zmluvy 4400058, Výstavba detského ihriska a rekonštrukcia minifutbalového ihriska v obci Ladzany – výzva č. 7/PRV/MAS 44			
7. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Ministerstvo financií SR		
Názov pomoci	Výzva na poskytovanie dotácií v pôsobnosti MF SR		
Rok	2014	Suma v EUR	4000,00
Ďalšie informácie o poskytnutej			
Rekonštrukcia verejného osvetlenia			
8. Ak vám bola poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ alebo národných zdrojov uveďte:			
Kto poskytol pomoc	Ministerstvo financií SR		
Názov pomoci	Výzva na poskytovanie dotácií v pôsobnosti MF SR		
Rok	2009	Suma v EUR	3319,00
Ďalšie informácie o poskytnutej			
Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu a ozvučenia domu smútku			

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHSR prináša komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie - aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Analytická časť PHSR zároveň obsahuje i odhad budúceho možného vývoja a prípadné riziká vo väzbe na relevantné stratégie. Analýza informácií, databáz, kvantitatívnych a kvalitatívnych dát odhaľuje i vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

S cieľom naplnenia vyššie uvedeného účelu analytickej časti, spracoval riadiaci tím analýzu vnútorného a vonkajšieho prostredia. Komplexná analýza aktuálneho stavu bola zostavená na základe informácií dostupných z relevantných zdrojov a databáz. Zoznam použitých dát je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. A 1 – Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
		http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Bývanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Zdravotníctvo	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Obecná databáza	áno
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	TTSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	http://www.minzp.sk/

	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Obecná databáza	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Kód obce	518573
Názov okresu	Krupina
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	Obec
PSČ	962 65
Telefonické číslo	045/559 6177, 0911518837
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1233
Nadmorská výška stredu obce v m	216
Celková výmera územia obce (m ²)	26517088
Počet obyvateľov (r. 2014)	299
Hustota obyvateľstva na km ²	11,33

Zdroj: štatistika

2.1.2 História obce

Obec Ladzany sa nachádza v malebnom údolí na úpätí Štiavnických vrchov a je súčasťou CHKO (Chránenej krajiny oblasti Štiavnické vrchy) južne od vrchu Sitno. Obec je bezprostredne obklopená záhradami, TTP (Trvalé trávne porasty) a lesmi. V katastri obce je ovocný sad, v ktorom je zachovaný pôvodný genofond jabloní v tomto území.

Pod Sitnom vyviera Klastavský potok, čo sa krúti hontianskou dolinkou kde vo výške 216 m n.m. leží obec Ladzany. Najstaršie osídlenie pochádza z neolitu, mladšej doby kamennej, okolo 2400-1800 rokov pred n.l. Svedčia o tom nájdené kamenné nástroje a tiež nálezy volútovskej keramiky, ktoré objavil Andrej Kmeť. Jeho nálezy sú z obdobia lužickej kultúry – ihla, chrastítko a hlinený kruh, ale ihlice s bohato zdobenou hlavickou i hlinenými guľôčkami sú nálezom s rozhrania doby bronzovej a železnej. V lokalite Bátorová vykopali pohrebisko keltských bojovníkov doby laténskej.

Obec sa spomína od roku 1233 ako Lengen, ďalšie staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: Legen (1285), Legyen (1388), Ladzany (1773), maďarsky Ledény. V 14. storočí patrila hradu Litava, v 18. storočí Gécziovcom a Törökovcom, v 19. storočí Ledeburovcovi a i. V roku 1715 mala obec 46 domácností, v roku 1828 mala 113 domov a 680 obyvateľov.

Obec si udržala podhorský poľnohospodársky ráz. Obyvatelia sa zaoberali hlavne poľnohospodárstvom a vinohradníctvom, neskôr pastierstvom a dobytkárstvom. V chotári sa nachádzajú zvyšky pivníc so 150 cm hlbokými žilnými jamami, ktoré majú úzky guľový otvor

a značne rozšírené dno. V nich sa obyvatelia skrývali pred Turkami, od ktorých veľa vytrpeli. Obec im bola 140 rokov poplatná. Odtiaľto podnikali výpady do okolia, najmä do Banskej Štiavnice. Obec ležala na dôležitej obchodno-strategickej ceste spájajúcej Baltické a Stredozemné more.

Zachovala sa ľudová architektúra domov č.7 a 63. Obec patrila k najstarším osadám kraja, nachádzame z 12.storočia do kameňa vytesaný oblôčik – ranogotické sanktuárium, presbytérium a múry dnešného ev. a.v. kostola z 13. storočia. Dvere sú z roku 1603, celodrevená veža zbíjaná drevenými klincami z roku 1697 a chór z roku 1763. Za čias husitov kostol ohradili silným múrom. Starý cirkevný archív v protireformačných rokoch 1750 a 1754 násilne odviekli a tak mnohé informácie o obci nie sú dostupné.

V rokoch 1838-1839 tu ako učiteľ pôsobil Andrej Braxatoris-Sládkovič.

Po I.sv.vojne dostali obyvatelia prácu aj pri budovaní železnice na prepravu dreva spod Sitna do Hontianskych Tesár. V čase SNP obyvatelia podporovali partizánsku skupinu Ladislava Exnára stravou, šatstvom aj obuvou. JRD s vyvinutým ovocinárstvom založili v roku 1952.

Za dedinou, v časti nazvanej Biele Dráhy stoja hajlochy s pivnicami vysekanými do tufového podlažia. Niektoré pivničky majú „základný kameň“ osadený na čelnej stene, ktorý vás oboznámi s dátumom vzniku stavby a menom majiteľa. Často sú zachované drevené vstupné dvere do hajlochu, vyrezávané z dubového dreva a zhotovené bez jediného klinca.

V obci v súčasnosti pôsobí Dobrovoľný hasičský zbor, ktorého členovia sa pravidelne stretávajú. Zúčastňujú sa oblastných súťaží a majú mužské družstvo. Jednota dôchodcov pracuje aktívne. Členovia sa stretávajú a zapájajú sa do aktivít organizovaných obcou. Organizujú tiež turistické prechádzky a výlety po Slovensku. Poľovník zväz funguje aj v obci Ladzany. Členovia spolupracujú pri organizovaní kultúrnych podujatí, či športových akcií s obecným úradom.

Ten, kto miluje prírodu a ticho si určite príde na svoje v krásnom malebnom prostredí juhozápadnej časti Štiavnických vrchov. Dobrá poloha obce blízko pri hlavnom ťahu, ale predsa je situovaná mimo rušnej dopravy a atraktívne prírodné prostredie vytvárajú ideálne podmienky pre pobyt na vidieku. Príroda, v ktorej sa doliny striedajú s vrchmi, lesy s lúkami a pasienkami, určite každého z Vás zvláka na prechádzku. Pri prechádzke malebnou krajinou načerpáte nielen energiu, ale pri troške šikovnosti a šťastia nájdete aj lesné plody, ako napr.: hríby, lesné jahôdky, černice..., ale aj liečivé bylinky. Okrem oddychu na čerstvom vzduchu v lone krásnej prírody Vám ponúkame aj niekoľko typov na turistiku a zoznámenie sa s obcou: V chotári obce sa nachádza časť nazývaná „Biele dráhy“. Na úpäť sú vystavané historické vínne pivničky, ktoré poskytovali obyvateľom úkryt pred Turkami, miesto na uskladnenie úrody a tiež príjemné prostredie na posedenie a oddych pre rodiny. Z obce vedie cyklotrasa „Cez tri kopce a stovky viníc“ a nachádza sa tu zvonica, ktorú využívalo obyvateľstvo s katolíckym vierovyznaním a evanjelický kostol z roku 1794.

2.1.3 Prírodné podmienky

2.1.3.1 Geologické pomery

Geologický substrát obce je tvorený neovulkanitmi - prevažne pyroklastikami andezitov a andezitmi vitrofyrickými záverečnej fázy, amfibolicko-biotitickými a dacitmi II. fázy a pyroxenickými andezitmi II. fázy.

2.1.3.2 Geomorfologické pomery

Z hľadiska geomorfologického možno územie označiť za vulkanickú blokovú štruktúru Slovenského stredohoria. Doliny potokov sú hlboké v tvare písmena V, bez nivy, alebo so slabo vyvinutou nivou. Takmer celá oblasť má vrchovinový reliéf, ktorý prechádza do pahorkatiny a reliéfu erózných brázd. Územie patrí do subprovincie Vnútné Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Štiavnické vrchy. Nadmorská výška sa pohybuje od 210 metrov nad morom do 570 metrov nad morom. Výmera katastra je 2652 ha.

2.1.3.3 Pedologické pomery

Takmer celé územie pokrývajú kambizeme nasýtené a nenasýtené, ktoré možno charakterizovať ako pôdy stredne skeletnaté (najmä vo vyšších nadmorských výškach). Radia sa medzi stredne úrodné s menším obsahom živín. Patria medzi vhodné pôdy pre pestovanie lesa, ale sú tiež perspektívne pre poľnohospodárstvo, najmä pre TTP. Sprievodne sa vyskytujú rankre a kambizeme oglejené. Z pôdných druhov prevládajú pôdy hlinité, miestami ílovito-hlinité.

2.1.3.4 Hydrologické pomery

Hydrografia územia je do značnej miery daná klimatickými pomermi. Závisí hlavne od množstva zrážok, ktoré spadnú na danom území. Hlavnými zásobovateľmi povrchových tokov v tomto regióne sú zrážkové vody a vody z topiacich sa snehov.

Zo všetkých zrážok, ktoré spadnú v tejto oblasti, vplyvom klimatických pomerov a čiastočne geologického substrátu, 1/3 odteká. Celkový charakter Štiavnických vrchov podmienil vznik radiálnej riečnej siete. Povrchové toky tejto oblasti patria k povodiu Hrona. Významnejšie potoky sú Klastavský potok a Veperec.

2.1.3.5 Klimatické pomery

Územie a nachádza v miernej teplej klimatickej oblasti, okrsok mierne teplý, mierne vlhký, s miernou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je od 7°C do 9°C. Priemerné ročné zrážky sú od 600 mm do 800 mm. Hodnota priemernej ročnej vlhkosti vzduchu dosahujú až 75 %. Počet letných dní do roka je približne 50. Územie patrí k málo veterným.

2.1.3.6 Rastlinstvo a živočíšstvo

Podľa mapy pôvodnej vegetácie sa na celom území rozprestierali dubovohrabové lesy, spolu s dubom cerovým. Ostrokovite sa vyskytovali kvetnaté bukové a jedľové lesy na severne exponovaných svahoch. Na údolia potokov sa viazali jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy. Súčasné lesné porasty zhruba zodpovedajú svojim druhovým zložením pôvodnej vegetácii. Na územiach s miernejším sklonom sa dnes nachádzajú lúky a pasienky, ktoré sčasti postupne sukcesne zarastajú. Výskyt živočíchov je viazaný na jednotlivé rastlinné spoločenstvá. Možno povedať, že na väčšine územia je zastúpené živočíšstvo listnatých lesov.

2.1.3.7 Ochrana prírody

Časť katastrálneho územia obce leží v CHKO Štiavnické vrchy. Do kategórie územia európskeho významu spadá lokalita Tlstý vrch. Činnosť človeka je tu značne obmedzovaná, z dôvodu ochrany biotopov a druhov európskeho významu, ktoré je potrebné zachovať pre budúce generácie.

1.1.3.8 Fauna a flóra

Štiavnické vrchy sú v rámci Západných Karpát posunuté k juhu, čo sa prejavuje aj v zložení fauny. Na celom území prevažuje lesná fauna, ktorú na južne exponovaných svahoch a bralách nahradili teplomilné panónske druhy. Z veľkých cicavcov, ktoré zahŕňajú celú škálu poľovnej zveri mierneho pásma, treba spomenúť – daniela škvrnitého a muflóna obyčajného, ktoré sa vyskytujú hlavne v západnej časti územia. Oblasť Sitna bola kedysi známou srnčou rezerváciou s kapitálnymi trofejovými srncami. Dnes srnčiu zver vytláča jelenia zver. Osobitnú pozornosť si zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma – rys ostrovid, ktorý sa vyskytuje takmer na celom území, no najpriaznivejšie podmienky má v málo navštevovaných severných oblastiach. V starších lesných porastoch sa vyskytuje aj mačka divá, jazvec obyčajný, tchor obyčajný. Po dlhšom čase sa opäť udomácnil medveď hnedý, ktorý sa rozšíril z Kremnických vrchov. Z drobných zemných cicavcov treba spomenúť hmyzožravce – bielozubka krpatá, bielozubka bielobruchá, piskor malý.

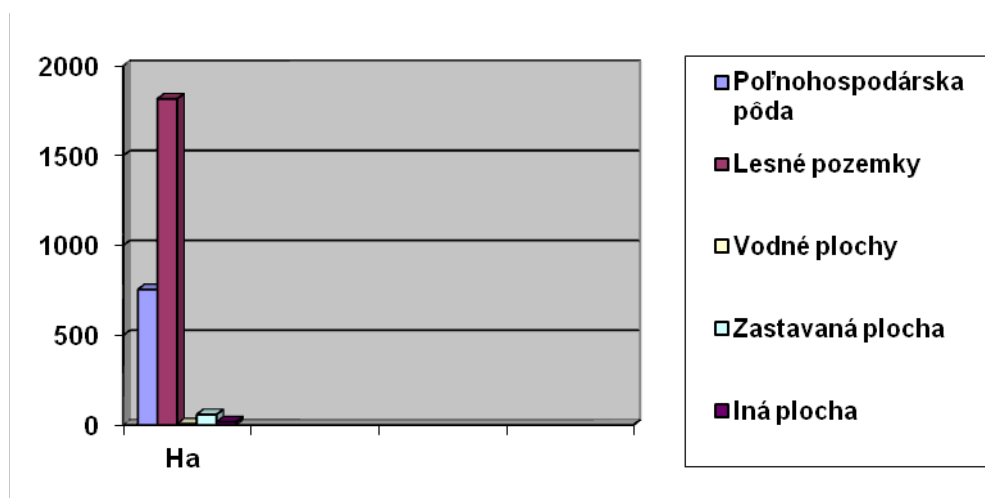
Z početného vtáctva si osobitnú pozornosť zasluhujú dravce, ktorých prítomnosť druhov a výskyt sa prísne tají vzhľadom k častému vykrádaniu hniezd pytlíkmi a rušením ich vývoja pozorovaním. Z kurovitých vtákov treba spomenúť jariabka hôrneho a v severnej časti bol zaznamenaný výskyt tetra obyčajného. Žijú tu všetky naše jašterice a aj všetky druhy hadov. Z obojživelníkov sa tu vyskytuje salamandra škvrnitá, rosnička zelená, ropucha obyčajná a ropucha zelená.

2.1.3.9 Poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo

Kvalita poľnohospodárskej pôdy v území je priemerná. Celkovo väčšiu časť územia tvorí kategória pôd vhodných pre trvalé trávnaté porasty (TTP). Na území sa nachádza dostatok poľnohospodársky využiteľnej pôdy. Preto tu môže nájsť svoje uplatnenie tak intenzívne poľnohospodárstvo, ako aj agroturistika na báze malých fariem. V katastri obce sa eviduje orná pôda, chmeľnica, záhrada, ovocný sad, trvalý trávny porast, lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, a ostatná plocha.

Tabuľka č. 2.1.3.9 A

Výmera v ha						
Názov obce	Poľnohos. pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavaná plocha	Iná plocha	Výmera celkom
Ladzany	754	1816	6,5	58	17,5	2652

2.2 Hospodárske využitie územia

Priemyselná výroba v okrese Krupina je sústredená do jedného centra do Krupiny. Vo väčších obciach sídlia menšie firmy. Najväčšími zamestnávateľmi občanov z obce Ladzany sú nasledovné firmy a organizácie:

- Bioplyn Ladzany
- Agro Ladzany
- Autodoprava Logumat
- Agrospol Hontianske Nemce
- Obecný úrad Ladzany
- Predajňa potravín (zmiešaný tovar) COOP Jednota Krupina
- Pohostinstvo (Pako)
- Pošta Partner
- Materská škola
- Lesná správa Ladzany (Lesy SR Levice)

2.3 Životné prostredie

2.3.1 Ovzdušie

Imisný zásah z lokálnych, miestnych a najmä diaľkových zdrojov znečistenia zapríčiňujú zhoršený zdravotný stav lesov Štiavnických vrchov. Znečistenie ovzdušia z lokálnych kúrenísk v obci je nepriaznivé počas zimy. Porovnaním so situáciou v banskobystrickom kraji je ovzdušie v okrese Krupina málo zasiahnuté imisiami a v obci je hodnotené ako **priaznivé**.

Tab. 2.3.1 A Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov v územnom členení za okresy za rok 2010

Okres	Emisie (t/rok)				Merné územné emisie (t/rok . km ²)			
	tuhé látky	SO ₂	No _x	CO	tuhé látky	SO ₂	No _x	CO
Banská Bystrica	169	79	906	268	0,209	0,098	1,12	0,332
Banská Štiavnica	47	39	28	119	0,171	0,140	0,102	0,426
Krupina	62	53	34	178	0,106	0,091	0,059	0,305
Banskobystrický kraj	3527	9088	5848	19988	0,373	0,894	0,619	2,114

2.3.2 Ochrana vôd

Znečistenie vodného toku je zapríčinené vypúšťaním domových odpadových vôd bez prečistenia. Kanalizácia v obci nie je vybudovaná. V obci je vybudovaný celoobecný vodovod.

2.3.3 Odpady

V obci je zavedený separovaný zber separujú sa plasty, papier, sklo, textil, kovy a elektronický odpad. Všetky domácnosti majú svoje nádoby na odpad, ktoré sú vyvázané v intervale dvoch týždňov Združením HONT, s.r.o. Dudince. Biologicky rozložiteľný komunálny odpad vhodný na kompostovanie prevažná časť obyvateľov kompostuje na svojich domácich kompostoviskách.

2.4 Demografia

K 31.12.2014 žilo na území obce celkom 299 obyvateľov. V rámci celkového počtu obyvateľov, predstavujú ženy 47,5 % a muži 52,5 %.

Rozdelenie obyvateľstva podľa pohlavia	
Muži	157
Ženy	142
SPOLU	299

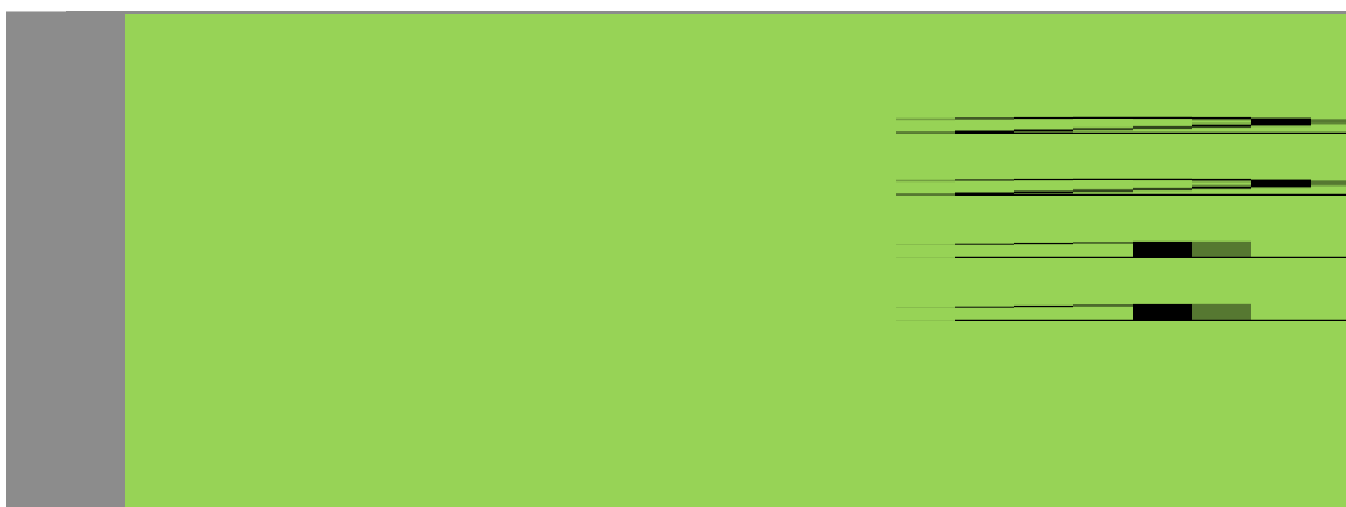

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z celkového počtu obyvateľov žijúcich v obci bolo v roku 2013 v predproduktívnom veku 40 obyvateľov, čo predstavovalo 13,4 %, 199 obyvateľov bolo v produktívnom veku, čo predstavovalo 66,6 % a 60 obyvateľov v poproduktívnom veku, čo predstavovalo 20 %.

2.4.1 Vekové kategórie v obci

Rok		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obyvateľstvo spolu		299	296	297	306	309	316	323	311	298	299
Predproduktívny vek		58	53	50	51	47	48	49	43	38	40
Produktívny vek	muži	109	108	106	108	114	116	120	130	123	111
	ženy	80	76	78	83	89	89	90	103	101	88
	spolu	189	184	184	191	203	205	210	233	224	199
Poproduktívny vek		52	59	63	64	59	63	64	35	36	60

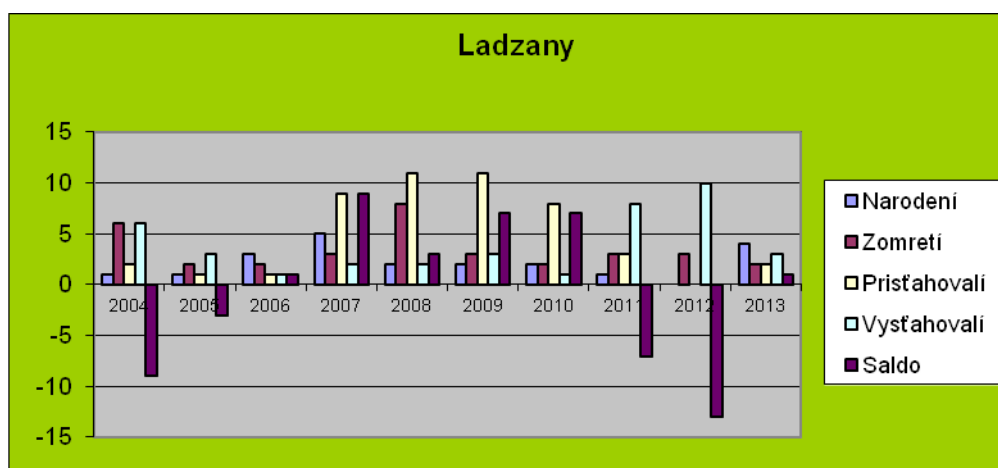

Zdroj: Štatistický úrad SR

2.4.2 Prirodzený prírastok/úbytok, migrácia – demografické saldo

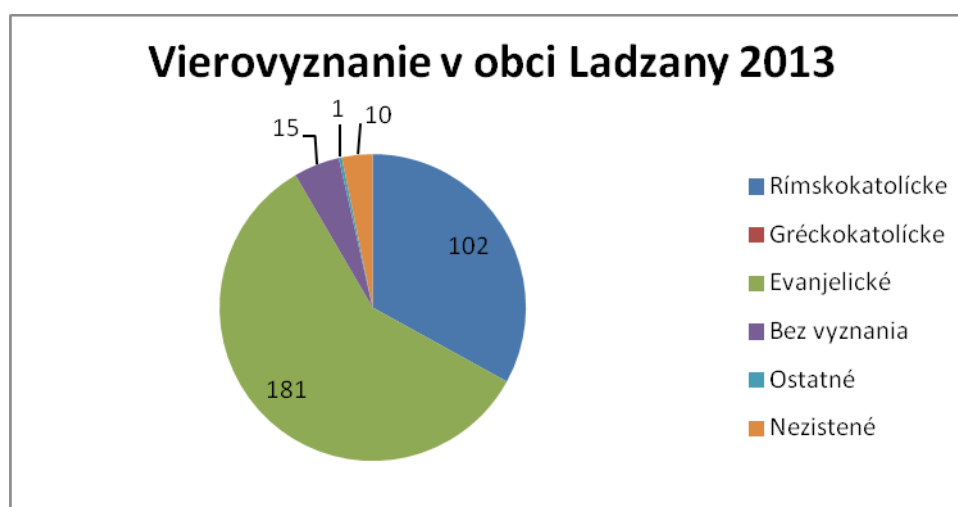
Ladzany	Narodení	Zomretí	Priťahovalí	Vystáhovalí	Saldo
2004	1	6	2	6	-9
2005	1	2	1	3	-3
2006	3	2	1	1	1
2007	5	3	9	2	9
2008	2	8	11	2	3
2009	2	3	11	3	7
2010	2	2	8	1	7
2011	1	3	3	8	-7
2012	0	3	0	10	-13
2013	4	2	2	3	1

Zdroj: ŠÚ SR, Stav a pohyb obyvateľstva BBSK roky 2004-2013

2.4.3 Vierovyznanie v obci

Vierovyznanie	Rímskokatolícke	Gréckokatolícke	Evanjelické	Bez vyznania	Ostatné	Nezistené
Počet obyvateľov	102	0	181	15	1	0

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najvyšší počet obyvateľov v obci je evanjelického vyznania, a to 60,5 %. Okrem evanjelického vyznania je v obci zastúpené aj rímskokatolícke vierovyznanie 34 %.

2.4.4 Národnostné zloženie v obci

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska	česká	ostatné
Počet obyvateľov	289	0	2	4	4

Zdroj: Štatistický úrad SR

V obci je najviac zastúpená slovenská národnosť, a to až vo výške 96,7 %.

2.4.5 Úroveň dosiahnutého vzdelania v obci

Obec	Trvale bývajúce obyvat.	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie						
		Základ né	Bez maturity	S maturitou	Bakalárske	Vysokoško lské	Bez vzdelan ia	Nezistené
Ladzany	299	68	86	83	7	15	35	5

2.4.6 Miera nezamestnanosti

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Miera nezamestnanosti	30,43%	30,28%	29,61%	28,95%	23,68%

2.4.7 Kultúrno-spoločenský život v obci

V obci Ladzany majú tradície rôzne podujatia, ktoré sa viažu na určité obdobie v roku. Prehľad týchto pravidelných podujatí poskytuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka kultúrno-spoločenských podujatí v obci		
Mesiac	Podujatie	Organizátor
január	Spoločenský ples	CZ ECAV a.v. Ladzany
február	Fašiangová zabíjačka	Obec
marec	Divadelné predstavenie	Obec
máj	Stavanie májov	Obec
	Spoločenská zábava	CZ ECAV a.v. Ladzany
júl	Minifutbalový turnaj	Obec
september	Jablková chuť Hontu po ladziansky	Obec
október november	Stretnutie jubilantov a dôchodcov	Obec, ZO Jed.dôchodcov
	Popoludnie s tekvicovými strašidlami	Obec, MŠ
	Spoločenská zábava	CZ ECAV a.v. Ladzany
december	Stretnutie s Mikulášom	Obec
	Varenie vianočného punču, stolnotenisový turnaj	Obec
	Silvestrovská veselica	Obec

Zdroj: Obecné štatistiky

Keďže v obci nie je kino, ani divadlo, obec sa snaží každoročne organizovať kultúrne podujatia, na ktorých sa občania stretnú, zabavia, porozprávajú... Pravidelne sa usporadúvajú posedenia s programom a občerstvením pri príležitosti dňa matiek, stretnutie s jubilantmi z obce, pri príležitosti mesiaca úcty k starším, pre deti stretnutie s Mikulášom, futbalový turnaj „Slobodní – Ženatí“, vianoční stolnotenisoví turnaj spojený s varením vianočného punču.

Do organizácie podujatí sa aktívne zapájajú dôchodcovia z Jednoty dôchodcov, členovia Dobrovoľného hasičského zboru, miestni podnikatelia a tiež poľovníci a urbárnici.

Každý rok obec organizuje veľké kultúrne podujatie „Jablková chuť Hontu po Ladziansky“, venované ovocinárstvu a príprave rôznych kulinárskych špecialít. Viacerí dobrovoľníci súťažia o najlepší recept s využitím jablák. V období fašiangov obec každoročne usporiada „Ladziansku fašiangovú zabíjačku“, spojenú s výrobou a ochutnávkou zabíjačkových výrobkov a fašiangovým sprievodom obcou.

Naším najvyšším cieľom je, aby sa v našej dedine všetci ľudia cítili dobre a aby sa k nám radi vracali.

2.5 Bytová otázka

V tabuľke je popísaná súčasná štruktúra bytových a rodinných domov v obci. V obci Ladzany majú najväčšie zastúpenie rodinné domy vo vlastníctve fyzických osôb.

Domový a bytový fond			
Druh	RD	BD	SPOLU
Domov spolu	125	2	127
TOB	92	2	94
Vlastníctvo bytové družstvo	0	0	0
Vlastníctvo obec	0	0	0
Vlastníctvo FO	115	1	116

Vlastníctvo PO	10	1	11
Vlastníctvo ostatné	0	0	0
Neobývané	33	0	33

Zdroj: Obecné štatistiky

2.6 Ekonomika

Obec Ladzany disponuje majetkom uvedeným v nasledujúcej tabuľke.

Majetok obce		
Druh	Nadobúdacia hodnota	Posledná účtovná hodnota
Kultúrny dom s obecným úradom	50171,91 €	76531,99 €
MŠ	0 €	0 €
ZŠ	0 €	0 €
Detské ihrisko	1491,84 €	7521,92 €
Minifutbalové ihrisko	2259,9 €	11404,26 €
dom smútku	20127,13 €	1560,88 €
požiarna zbrojnica	0 €	0 €

Zdroj: Obecné štatistiky

Na území obce sa nachádzajú podnikateľské subjekty, a mimovládne organizácie. Ich stav je uvedený v nasledovných tabuľkách č. [A20 Evidencia podnikateľských subjektov](#) a č. [A21 Evidencia mimovládnych organizácií](#). V uvedených formulároch sú podrobné informácie o týchto subjektoch. (Zdroj: Obecné štatistiky)

Tabuľka č. A 20

Evidencia podnikateľských subjektov v obci				
P.č	Názov Subjektu	Adresa/ kontakt	Oblasť podnikania	Počet zamestnancov
1.	COOP Jednota PJ 100 Ladzany	Ladzany 115, 045/5596170	Predaj rozličného tovaru	3
2.	Pohostinstvo PAKO	Ladzany 114	Pohostinské služby	1
3.	Bioplynová stanica	Ladzany 293	Výroba elektrickej energie	2
4.	Pošta Partner	Ladzany 113, 045/5596122	Poštové služby	1
5.	Lesná správa, Lesy SR	Ladzany 104	Obhospodarovanie lesov	7
6.	LOGUMAT	Ladzany 122	autodoprava	2

Zdroj: Obecné štatistiky

Tabuľka č. A 21

Evidencia mimovládnych organizácií v obci	
1.	Klub Jednoty dôchodcov
2.	DHZ
3.	

4.	
5.	

Zdroj: Obecné štatistiky

2.7 Vybavenosť obce

Sociálna a zdravotnícka infraštruktúra

Sociálnu a kultúrnu infraštruktúru v obci tvorí minifutbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, ev. kostol. V obci je materská škola. V obci je vybudovaný kultúrny dom s kuchyňou. V budove sa nachádza knižnica a tiež rímskokatolícka kaplnka. Zdravotnícke služby sú pre obyvateľov obce zabezpečené v poliklinike v Krupine a v Leviciach.

Zásobovanie pitnou vodou

V obci je vybudovaný celooberný vodovod, ktorý je v správe StVPS.

Zásobovanie elektrickou energiou

Ladzany sú v súčasnosti zásobované elektrickou energiou z 22 kV vzdušného vedenia č. 379, z ktorého je vyvedená odbočka pre zásobovanie obce z uzla 22000/400/230 V. V obci sa nachádzajú 3 trafostanice a výrobná elektrickej energie Bioplyn Ladzany.

Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná. Občania používajú väčšinou na varenie plynové bomby.

Telekomunikačné siete

V obci sú komplexné poštové služby zabezpečované prostredníctvom Pošty Partner, ktorá je umiestnená v budove obecného úradu. Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telekom a mobilná telefónna sieť Slovak Telekom, Orange a O2. Digitalizáciou telefónnej siete sa výrazne zlepšila komunikačná dostupnosť a využitie internetu. Obec má pokrytie internetovou sieťou spoločnosti M-TEC, s.r.o. Šahy.

Základná občianska vybavenosť

Obec	Reštaurácia	Pohostinstvo	Cukráreň	Pošta	Banka	Polícia
Ladzany	0	1	0	1	0	0

Obec	Nemocnica	Lekárne	Mat. škôlka	Zakl. škola 1.st.	Zakl. škola 2.st.	Kult. Dom	Knižnica	Kostol	Dom smútku
Ladzany	0	0	1	0	0	1	1	1	1

Základná infraštruktúra

INFRAŠTRUKTÚRA	LADZANY
cesty 1. kat	2,5
cesty 2 kat.	1
Ostatné	2
Železničná sieť v km	0
Plyn v m	0
Kanalizácia v m	0
ČOV	0
Vodovod v km	2
Vodný zdroj	Nie
Zber TKO	Áno
Klasický	Áno
Separovaný	Áno
Domové ČOV	2
Spôsob vykurovania	Pevné palivo, elektrina
Vedenie el. energie	Áno
Vzdušné	Áno
Káblové	Áno
Želez. stanica	Nie
Vlakové spoje	Nie
Želez. zastávka	Nie
Autobus. stanica	Nie
Autob. spojenie	Áno
Z toho expresné	Nie
Telefónny rozvod	Áno
Rozhlas	Áno
Káblová TV	Nie
Internetové pripojenie	Áno

Komunikácia s okolím je zabezpečená prostredníctvom pošty, súkromných telefónnych staníc a mobilných operátorov.

Obec využíva internetovú stránku: www.ladzany.sk

Zásobovanie potravinami zabezpečujú:

- Predajňa potravín a zmiešaného tovaru
- Pohostinstvo

2.8 Analýza externého prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefity od farmaceutických spol. pre lekárov
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne
- Úspory na mzdách (ESO)
- Úspory na medzispotrebe (ESO)

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl
- Výstavba diaľnic

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem. Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadi špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR
- Zverejňovanie platenia DPPO

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa

- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP)

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3
- Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:
- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politík regulačného obdobia
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa

Justícia:

- Skrátenie dĺžky súdneho konania
- Elektronický súdny spis
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR

2.9 Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT ANALÝZA OBCE LADZANY

<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Príroda a krajina	Lokalizácia v horskom a podhorskom prostredí Malebné a atraktívne vidiecke prostredie Čisté životné prostredie V území sa nachádzajú lokality NATURA 2000 Jedinečnosť a unikátnosť kultúrneho dedičstva zapísaného na listine UNESCO Prírodná rezervácia prvkov ľudovej architektúry Dostatok poľnohospodársky využiteľnej pôdy Lesy na riešenom území pokrývajú viac ako polovicu rozlohy územia	Veľa lúk a pasienkov postupne zarastá Vypúšťanie odpadových vôd do vodných recipientov Existencia čiernych skládok Zarastené chotáre Nedostatočne využité obnoviteľné zdroje energie Opustené a zarastené ovocné sady a vinice	Využitie prírodných zdrojov a osobitostí krajiny Revitalizácia krajiny a zachovanie krajinného rázu Zlepšenie manažmentu vodných zdrojov s cieľom udržania vody v krajine Využiť modernejšie technológie na pevné palivá (ochrana ovzdušia) Spracovanie biomasy na vykurovanie Obnova pôvodného genofondu ovocných stromov a úžitkových rastlín	Rozširovanie plôch na ktorých sa nehnosť, absencia starostlivosti o chotár Strata pôvodnej biologickej a krajinnéj diverzity, rozširovanie invázijských druhov Strata vzťahu k pôde a zručností s tým spojených Neprehľadná legislatíva (národná, miestna) vo vzťahu k životnému prostrediu, ochranným pásmam a pod.
<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Technická a environmentálna infraštruktúra	V obci pomerne dobre budovaná infraštruktúra Funguje zber a separovanie TKO Územie disponuje rozhlasom a je pokryté mobilnými operátormi V obci funguje internetové pripojenie V obci je vybudovaná nová tržnica, autobusové zastávky, miestne komunikácie, verejné priestranstvá a parky, ktoré boli vybudované v rámci implementácie ISRÚ	V obci neexistuje kanalizácia a ČOV Nedostatok finančných prostriedkov na opravu a údržbu miestnych komunikácií	Vybudovať kanalizácie a čističky odpadových vôd Rekonštruovať vodovod Modernizovať obecný rozhlas Vybudovanie nádrží na zachytávanie dažďovej vody Budovanie protipovodňových stavieb Vybudovanie zberných dvorov a kompostovísk Rekonštrukcia ciest a miestnych komunikácií Rekonštrukcia a modernizácia obecných budov Modernizácia a rekonštrukcia materskej školy Podporiť využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia)	Zhoršujúci sa stav cestnej siete Rastúca cena energií na vykurovanie
<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>

Ekonomika a hospodárstvo	Fungujúce OZ Zlatá cesta – verejno – súkromné partnerstvo Implementácia Integrovannej stratégie rozvoja územia OZ Zlatá cesta Získané finančné prostriedky z Európskych a národných zdrojov na realizáciu projektov Schopnosť združení realizovať projekty Rozvinutý drevospracujúci priemysel Vybudovaný regionálny produkt HONT	Nízka podnikateľská aktivita občanov Celkový úpadok poľnohospodárstva a útlm poľnohospodárskej výroby Chýba finalizácia výrobkov v drevovýrobe Nedostatočne rozvinuté podnikateľské prostredie Odchod kvalifikovanej pracovnej sily z regiónu Nedostatok pracovných príležitostí Chýbajúce komplexné poradenské služby pre podnikateľov Chýba agentúra na sprostredkovanie prác Malé možnosti zamestnať sa (štrukturálna nezamestnanosť) Chýbajúca kontinuita tradičného stavebného remesla Nedostatok remeselníkov (zámočníctvo, strojárstvo) – „remeslo nemá zlaté dno“ (nevraživosť a nechúť voči remeslu) Nízka kúpyschopnosť obyvateľstva Nedostatok finančných prostriedkov Majetok obce nemá vysokú hodnotu Nevhodná legislatíva pre vidiecke regióny Odliv mladých ľudí za prácou do zahraničia	Možnosť rozvoja chovu oviec záhumienkovým a záhradkáckym spôsobom Rozvoj súkromne hospodáriaceho roľníctva (SHR) pre agroturizmus Podporovať zakladanie rodinných fariem Vybudovať rybne hospodárstvo Obnoviť sady, zriadiť pálenice, muštárne, sušiarne Zavedenie ekologického poľnohospodárstva a výroba bio produktov v potravinárstve Podpora tradičných zručností a remesiel Podpora a rozvoj remesiel založených na potrebe renovovať budovy (šindle, kamenárstvo,...) Vrátiť remeslu náležité postavenie Zaviesť „tovarišstvo“, lepšie koordinovať „tripartitu“ školy, zamestnávateľia, ÚPSVaR Vytvoriť zaujímavú ponuku služieb vo vidieckom turizme Vytvoriť nové pracovné príležitosti Zriadiť odbytové družstvo pre rozvoj drobného podnikania Podporovať predaj z dvora Podporovať pestovanie liečivých rastlín Podporovať zapojenie miestneho obyvateľstva, regionálnych produktov a gastronómie do ponuky vidieka pre návštevníkov Zabezpečiť rast zamestnanosti realizáciou programov podpory	Útlm poľnohospodárskej veľkovýroby Neschopnosť konkurovať zahraničiu v rastlinnej výrobe Drevná hmota sa na spracovanie vyváža mimo územia Slabá podpora malých a stredných podnikateľov, vrátane začínajúcich Nedostatok pripravených ľudí na podnikanie Drobní podnikatelia majú nedostatočný prístup k informáciám o možnostiach využitia ŠF Absencia podpory z domácich zdrojov (nedostatočná) Nevysporiadané vlastnícke vzťahy
---------------------------------	--	--	---	--

			malého a stredného podnikania Spolupracovať s drobnými podnikateľmi Vytvoriť podmienky pre ciele rekvalifikácie Efektívne financovanie spoločných aktivít	
Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Cestovný ruch a turizmus	Geografické podmienky Turisticky atraktívny, široký potenciál cestovného ruchu Zachované vínne pivnice Atraktívne prírodné prostredie vyhľadávané pre rekreačné športy Vybudované náučné chodníky a cyklotrasy	Nedostatočne rozvinutý vidiecky turizmus Slabá medializácia a propagácia územia Nedostatočná spolupráca v oblasti turizmu Nedostatok doplnkových služieb v rámci turizmu Nedostatočná organizácia ponuky služieb a atraktivít pre turistov Chýba dobrý priestorový informačný systém, snahy o jeho vytvorenie sú nekoordinované	Rozvoj vidieckeho turizmu, agroturizmu a cestovného ruchu Vybudovať vínne cesty Vytvoriť oddychové miesta na trase cyklotrás a náučných chodníkov Vybudovať internetové chodníky a cyklotrasy Vybudovať ubytovacie a stravovacie zariadenia Podporovať ubytovanie na súkromí Zmodernizovať športové areály Tvorba atraktívnych produktov vidieckeho turizmu a cestovného ruchu Využitie kultúrnych a historických zdrojov v rôznych formách turizmu Záujem o dodatočné krátkodobé dovolenky Záujem podnikateľov investovať do rozvoja CR - najmä do vybudovania kvalitných a moderných ubytovacích zariadení Podporiť rozvoj cestovného ruchu s využitím kultúrneho dedičstva Vybudovať rozhľadne a vyhliadkové veže	Riziko straty stálej klientely v turizme Nedostupnosť úverov pre drobných živnostníkov Rozvíjajú sa len pohostinské služby Veľká konkurencia a málo peňazí v štrukturálnych fondoch Neexistencia systému údržby turistických chodníkov Slabá propagácia Slovenska v zahraničí ako destinácie cestovného ruchu Zláčňovanie zahraničných dovolení Klesajúci počet návštevníkov (zahraničných) Upadajúci stav a úroveň infraštruktúry/zariadení CR Dostupnosť regiónu

			Podporovať agroturizmus a ekoagroturizmus Budovať skanzeny ľudovej architektúry Vypracovať projekty na podporu podnikania v cestovnom ruchu Realizácia komplexného informačného systému pri kultúrnych pamiatkach Dosiahnuť predĺženie pobytu návštevníkov	
Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Školstvo a občianska vybavenosť	Dobré fungujúce školstvo - predškolské zariadenie	Znižovanie počtu detí Neexistuje vzdelávanie dospelých Nie je záujem o rekvalifikáciu (prevažuje ponuka nad dopytom resp. nie je dostatočná komunikácia s potenciálnymi záujemcami) Upadá zdravotníctvo a zhoršuje sa dostupnosť k zdravotnej starostlivosti Slabá ponuka služieb – zberňa bielizne, kaderníctvo,... Absencia sociálnych zariadení	Vzdelávanie ľudí v oblasti cestovného ruchu Podpora rozvoja amatérskej umeleckej činnosti Využitie priestorov školského zariadenia pre rozvoj kultúry Podporovať voľnočasové aktivity Budovanie atrakcií, animačné programy	Chátranie verejných priestranstiev a budov
Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Kultúra a história	Bohaté kultúrne a historické dedičstvo Zachovalá ľudová architektúra a historická zástavba obce Dostatočná kapacita kultúrneho domu Kostol ECAV kultúrna pamiatka Organizovanie podujatí regionálneho významu	Nedostatočná propagácia kultúrnych aktivít smerom k návštevníkom územia Nevyhovujúci súčasný fyzický stav kultúrnej pamiatky	Organizovanie kultúrno – spoločenských podujatí Obnoviť objekt gazdovského domu Zameranie sa na autentické prvky územia Zlepšenie legislatívy vo vzťahu k ochrane prírody a pamiatok, miestnych pamätihodností a významných krajinných prvkov Spoločná propagácia kultúry Obnova a viacúčelové využívanie	Zanikanie ľudových tradícií a zvykov Strata charakteristického vzhľadu krajiny a sídla Absencia všeobecne prijatých rozvojových dokumentov vo vzťahu ku kultúre a pamiatkam Málo aktívna komunálna politika vo vzťahu ku kultúre

			obecných budov Vybudovať amfiteáter Rozvoj manažérskych zručností zamestnancov obce v oblasti tvorby, uchovávaní a šírenia kultúrnych hodnôt	
Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Ľudské zdroje a spoločnosť	Schopnosť obce získať finančné prostriedky a úspešne implementovať projekty Aktívni občania Aktívne spoločenské organizácie v obci Spoločenské organizácie dobre spolupracujú s MŠ a samosprávou Ochota ľudí spolupracovať Štedrosť miestnych obyvateľov k návštevníkom Dostatok kultúrnych podujatí počas letnej sezóny Dobrá spolupráca obcí v rámci regiónu Funkčné mikroregionálne združenia Fungujúci klub dôchodcov	Demograficky negatívny vývoj obyvateľstva Prestaralé obyvateľstvo Apatia ľudí voči veciam verejným Migrácia mladých ľudí do miest a mimo regiónu	Podporiť sebarealizáciu a udržanie mladých ľudí v území Podporovať činnosť miestnych remeselníkov a výrobcov Obec môžu využiť štrukturálne fondy za účelom zatraktívnenia územia Možnosti medziobecnej spolupráce Vznikajúce partnerstvá (verejno-súkromné, platformy, ...) Spoločná efektívna medializácia a propagácia Podpora terénnej sociálnej práce Viac zdroje financovanie sociálnych služieb Rast zamestnanosti realizáciou programu podpory mikro, malého a stredného podnikania Zvýšenie podielu samostatne zárobkovo činných osôb	Nezískanie finančnej podpory na ďalšie programové obdobie pre MAS Zlatá cesta Slabá medzi obecná komunikácia a spolupráca Nedostatok finančných prostriedkov Nevyužitie ľudské zdroje Byrokracia Vyľudňovanie územia, vymieranie vidieka Nepriaznivý demografický vývoj Zvyšujúca sa nezamestnanosť Apatia obyvateľstva voči sociálno – ekonomickej situácii Zánik spoločenských organizácií Nízke kultúrne povedomie obyvateľov Korupcia Slabá pracovná morálka a strata návykov
Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Dopravné prepojenie	Strategická geografická poloha S-J / Krakow - Banská Štiavnica – Dudince – Budapešť Strategické cestné ťahy S-J, Z-V Prihraničná časť regiónu s Maďarskou republikou	Nevhovujúce dopravné napojenie Banskej Štiavnice na dôležité dopravné siete národného a nadnárodného významu	Neďaleké diaľničné napojenie Bratislava – Banská Bystrica, spojnice Šahy – Banská Bystrica Zámer skvalitniť cestné napojenie Hontianske Nemce - Levice	

2.10 Analýza projektovej pripravenosti

Účelom nasledovného prehľadu je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality života obyvateľov obce Ladzany. V tabuľke je uvedený zoznam projektových zámerov, ktoré sú súčasťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015-2025.

P.č.	Názov projektu	Popis projektu	Predpokladaný rozpočet	Predpokladaný termín realizácie
1.	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu	Výmena strešnej krytiny, oprava sociálnych zariadení, rekonštrukcia kuchyne, vstupnej chodby a prístavba šatne pre kultúrnu činnosť. Zmodernizovanie ústredného kúrenia a výmena kotla, zmena spôsobu vykurovania	300 000 €	2016 - 2018
2.	Rekonštrukcia domu smútku	Oprava domu smútku (interiér, exteriér) a výmena interiérového zariadenia	4000 €	2016
3.	Montáž kamerového systému	Zavedenie kamerového systému v obci na verejných priestranstvách	25 000 €	2016 - 2018
4.	Rekonštrukcia lavíc cez potok	Oprava lavíc cez potok, výmena železných prvkov za drevené	13 000 €	2016 - 2018
5.	Výstavba rozhľadne nad obcou	Výstavba rozhľadne nad obcou na ceste cyklotrasy a dobudovanie spevnených chodníkov pre cyklistov	40 000 €	2016 - 2018
6.	Rekonštrukcia gazdovského domu, ubytovanie, predaj z dvora	Ubytovanie, predaj z dvora, hospodársky dvor	300 000 €	2016 - 2020
7.	Úprava močiara, rekreačné a oddychové centrum, chov rýb	Rekreačné a oddychové centrum, chov rýb	50 000 €	2017 - 2020
8.	Vybudovanie sadu na výrobu podplníkov z ovocných stromov z genofondu	Vybudovať sad na výrobu podplníkov z ovocných stromov z genofondu	30 000 €	2016 - 2020
9.	Výstavba pece na pečenie chleba a sušenie ovocia	Rekonštrukcia pálence na domácu pekárňu a sušičku ovocia – predaj z dvora	70 000 €	2016 - 2017

10.	Výstavba bytových domov	Dobudovanie radovej výstavby – bytové domy	600 000 €	2016 - 2020
11.	Výstavba športového areálu na mini-golf, bowling a fitnesscenrum v prírode	Vybudovanie športového areálu – minigolf, bowling, fitnesscenrum v prírode	150 000 €	2016 - 2018
12.	Rekonštrukcia komunikácií	Rekonštrukcia komunikácií a odvodnenia vo vinohradníckej oblasti – Biele Dráhy	30 000 €	2016 - 2018
13.	Rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev	Úprava a modernizácia verejných priestranstiev v celej obci	50 000 €	2016 - 2019
14.	Výstavba kanalizácie a ČOV	Výstavba kanalizácie a ČOV v obci Ladzany	700 000 €	2016 - 2020
15.	Podpora SHR pôsobiacich v obci, agroturistika Obnova turistických chodníkov, turistických značení a informačných tabúl	Ubytovanie na súkromí, predaj z dvora, podpora SHR, turistické chodníky, cyklotrasy, turistické značenie - obnova	20 000 €	2016 - 2020
16.	Rekonštrukcia obecných studní	Vyčistenie a oprava zariadenia a prístreškov studní v obci Ladzany	5 000 €	2016 - 2018
17.	Rekonštrukcia minifutbalového ihriska	Výmena podložia (umelá tráva s mantinelmi)	30 000 €	2016 - 2018

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR nadväzuje na analytickú časť, táto časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje:

- víziu územia,

- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

3.1 Vízia rozvoja územia obce

Pri stanovení vízie rozvoja územia obce bolo nutné prihliadať na ten fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu až 10 rokov. Vízia by mal byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja banskobystrického samosprávneho kraja.

Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú na obdobie do roku 2030. Ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014- 2020, ktoré majú viesť k splneniu vytýčených významných národných cieľov.

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovo-sektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie.

Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto:

„Slovensko ako krajina s vysokou kvalitou života občanov vo všetkých regiónoch. Regionálna politika umožňujúca každému regiónu využívať svoje danosti na prospech svojho trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja, a tým rozvoja Slovenskej republiky ako vysoko vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného štátu, sebavedomého člena Európskej únie.“¹

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 - 2023. Rozvojová vízia samosprávneho kraja:

„Región otvorený príležitostiam, novým možnostiam a s úctou k tradíciám, človeku a prírode...“

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely.

¹ Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, strana 39

Občianske združenie Zlatá cesta, ktorého členom je aj obec Ladzany si stanovilo nasledovnú víziu pre rozvoj regiónu:

„V malebnom prostredí vidieka pod majestátnym Sitnom žijú aktívni ľudia, ktorí v horizonte 10 rokov budujú spolupracujúci a prosperujúci región, intenzívne ale ohľaduplne využívajúci svoje prírodné kultúrne a historické zdroje pre rozvoj cestovného ruchu, ktorý úspešne absorbuje miestnu poľnohospodársku produkciu a služby ako regionálny produkt HONT a prispeje k trvaloudržateľnému rozvoju a ekonomickému a sociálnemu blahobytu všetkých generácií.“

Obec Ladzany si pre PHSR 2015-2025 stanovila víziu rozvoja obce nasledovne:

„Obec Ladzany ako súčasť Občianskeho združenia Zlatá cesta bude modernou, ekonomicky, sociálne a kultúrne sa rozvíjajúcou obcou, ktorá svojim obyvateľom poskytne kvalitné životné prostredie s dostatkom kultúrneho a športového vyžitia a zároveň vytvorí dostatok možností pre rozvoj pracovných miest a podnikania občanov v poľnohospodárstve, tradičných i nových remeslách a službách v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. Obec sa stane pre svojich obyvateľov miestom na bývanie v ekologicky zdravom prostredí so silným sociálnym, národným, kultúrnym a hospodársko-spoločenským zázemím.“

NAIVNÉ MAPY – VÍZIA

Vízia obce bola tvorená metódou „naivných máp“

Oblasť
Identita prostredia <i>(tradície, regionálne špecifiká, jedinečnosť, originalita, história)</i>
❖
Životné prostredie, hygiena prostredia a technická vybavenosť a ochrana
❖ oprava komunikácií vo vinohradníckej oblasti Biele Drahy
❖ vybudovať čističky odpadových vôd a kanalizáciu
Obraz dediny a krajiny
❖ vybudovať sad na výrobu podpníkov z ovocných stromov z genofondu
Voľný čas a rekreácia
❖ vybudovať oddychové centrum pri rybníku s možnosťou kúpania
❖ zrekonštruovať strechu kultúrneho domu
❖ obnovenie trasy úzkokoľajnej železnice na turistické účely
❖ vybudovať cyklotrasy a náučný chodník
❖ vybudovať športový areál na minigolf a bowling
❖ vybudovať fitnesscentrum v prírode
❖ výstavba rozhľadne nad obcou
❖
Obyvateľstvo, bývanie a sociálna infraštruktúra
❖ dostavba bytových domov v radovej zástavbe na rodinné bývanie

❖ rekonštruovať gazdovský dom na ubytovacu čať a hospodársky dvor
Ekonomika a hospodárenie
❖ rekonštruovať gazdovský dom na ubytovacu čať a hospodársky dvor ❖ vybudovať skleníky a sušičku liečivých rastlín a ovocia ❖ vybudovať ranč, oboru na usadlosti Kňazov Majer ❖ vybudovať pekáreň z bývalej pálenice – predaj z dvora ❖ vybudovať salaš na usadlosti Nový Majer ❖ obnova chovu hospodárskych zvierat v areáli poľnohospodárskeho družstva

3.2 Strategický cieľ

Pre naplnenie uvedenej vízie obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2015 – 2025. Jedná sa o tieto oblasti:

1. Hospodárska
2. Sociálna
3. Environmentálna

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár č. S 1 - Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
„Obec Ladzany ako súčasť Občianskeho združenia Zlatá cesta bude modernou, ekonomicky, sociálne a kultúrne sa rozvíjajúcou obcou, ktorá svojim obyvateľom poskytne kvalitné životné prostredie s dostatkom kultúrneho a športového vyžitia a zároveň vytvorí dostatok možností pre rozvoj pracovných miest a podnikania občanov v poľnohospodárstve, tradičných i nových remeslách a službách v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. Obec sa stane pre svojich obyvateľov miestom na bývanie v ekologicky zdravom prostredí so silným sociálnym, národným, kultúrnym a hospodársko-spoločenským zázemím.“
Strategický cieľ
Zvýšenou podporou drobného podnikania, diverzifikáciou poľnohospodárstva, rozvojom turizmu a spolupráce, zavedením inovácií, znižovaním chudoby, využitím prírodných a kultúrno-historických zdrojov s ohľadom na ochranu životného prostredia dosiahnuť trvaloudržateľný rozvoj obce a ekonomický a hospodársky blahobyť pre všetky generácie.

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. S2 - Plánovací formulár – prioritné oblasti a opatrenia

1. Prioritná oblasť - Hospodárska	2. Prioritná oblasť – Sociálna	3. Prioritná oblasť – Enviro-mentálna
ciele Zavedením inovácií vytvoriť	ciele Zlepšovaním kvality života,	ciele Zvyšovaním spolupráce

podmienky pre ekonomický rozvoj a zvyšovanie konkurencieschopnosti	podporou sociálnej inklúzie a znižovaním chudoby zabezpečiť blahobyt súčasných i budúcich generácií.	rôznych subjektov prispieť k podpore a ochrane životného prostredia
Opatrenie 1.1 Infraštruktúra pre podnikateľov Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľov a remeselníkov Opatrenie 1.3 Rozvoj vidieckeho turizmu a služieb Opatrenie 1.4 Zlepšenie miestnej infraštruktúry	Opatrenie 2.1 Aktivity v oblasti vzdelávania Opatrenie 2.2 Rozvoj sociálnej infraštruktúry Opatrenie 2.3 Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev a obecných budov Opatrenie 2.4 Podpora voľnočasových a kultúrnych aktivít Opatrenie 2.5 Ochrana, podpora a obnova kultúrneho a historického potenciálu Opatrenie 2.6 Sociálne a komunitné služby Opatrenie 2.7 Zabezpečenie bezpečnosti občanov	Opatrenie 3.1 podpora ochrany životného prostredia Opatrenie 3.2 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva Opatrenie 3.3 Znižovanie energetickej náročnosti Opatrenie 3.4 Vodné hospodárstvo

Zdroj: vlastné spracovanie

4 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa: *Zvýšenou podporou drobného podnikania, diverzifikáciou poľnohospodárstva, rozvojom turizmu a spolupráce, zavedením inovácií, znižovaním chudoby, využitím prírodných a kultúrno-historických zdrojov s ohľadom na ochranu životného prostredia dosiahnuť trvaloudržiateľný rozvoj obce a ekonomický a hospodársky blahobyt pre všetky generácie.*

Metodika tvorby PHSR udáva nasledovný postup:

- Pracovná skupina špecifikovala opatrenia, navrhla k nim aktivity a stanovila poradie dôležitosti opatrení a aktivít, projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu. (Formulár č. P 1 - Tabuľka opatrení, aktivít a projektov podľa oblastí, Formulár č. P 2 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov).

- Riadiaci tím vypracoval sumárny návrh aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán.
- Riadiaci tím stanovil termíny realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
- Riadiaci tím zabezpečil vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov (Formulár P 3 - Formulár pre prípravu projektu).

4.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám

Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí

PRIORITNÁ OBLASŤ 1 – hospodárska		
Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1 infraštruktúra pre podnikateľov	1.1.1 vybudovanie sadu na výrobu podpníkov z ovocných stromov genofondu	Podnikateľské prostredie
	1.1.2 výstavba pece na pečenie chleba a sušenie ovocia	Podnikateľské prostredie
Opatrenie 1.2 podpora podnikateľov a remeselníkov	1.2.1 rekonštrukcia gazdovského domu - ubytovanie, predaj z dvora	Podnikateľské prostredie, cestovný ruch
Opatrenie 1.3 rozvoj vidieckeho turizmu a služieb	1.3.1 výstavba rozhľadne nad obcou	Cestovný ruch
	1.3.2 úprava močiara, rekreačné a oddychové centrum, chov rýb	Cestovný ruch
	1.3.3 obnova turistických chodníkov, turistického značenia a informačných tabúl	Cestovný ruch
Opatrenie 1.4 zlepšenie miestnej infraštruktúry	1.4.1 rekonštrukcia lavíc cez miestny potok	Dopravná infraštruktúra
	1.4.2 rekonštrukcia komunikácií	Dopravná infraštruktúra
PRIORITNÁ OBLASŤ 2 – sociálna		
Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 2.1 aktivity v oblasti vzdelávania		Celoživotné vzdelávanie
Opatrenie 2.2 rozvoj sociálnej infraštruktúry	2.2.1 výstavba bytových domov	Sociálna infraštruktúra

	2.2.2 výstavba športového areálu na minigolf, bowling a fitnesscentrum v prírode	Podpora športu a pohybových aktivít
	2.2.3 rekonštrukcia minifutbalového ihriska	
Opatrenie 2.3 budovanie, rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev a obecných budov	2.3.1 rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu	Sociálna infraštruktúra
	2.3.2 rekonštrukcia domu smútku	Kultúrne a spoločenské aktivity
	2.3.3 rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev	
	2.3.4 rekonštrukcia obecných studní	
Opatrenie 2.4 podpora voľnočasových a kultúrnych aktivít		Sociálna infraštruktúra
Opatrenie 2.5 ochrana, podpora a obnova kultúrneho a historického potenciálu		Kultúrne a spoločenské aktivity
Opatrenie 2.6 sociálne a komunitné služby		Sociálna starostlivosť
Opatrenie 2.7 zabezpečenie bezpečnosti občanov	2.7.1 montáž kamerového systému	Sociálna infraštruktúra
PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – environmentálna		
Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 3.1 podpora ochrany životného prostredia	3.2.1 výstavba kanalizácie a ČOV v obci Ladzany	Ochrana prírody a krajiny
Opatrenie 3.2 podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva		Ochrana prírody a krajiny
Opatrenie 3.3 znižovanie energetickej náročnosti		Ochrana životného prostredia
Opatrenie 3.4 vodné hospodárstvo		Ochrana prírody a krajiny

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu - práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska,
- ukazovatele výsledku - okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu - dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020 a 2025.

Formulár č. P2 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Príloha č. 12 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov					
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
			2015	2020	2025
Prioritná oblasť 1 - Hospodárska					
Opatrenie/aktivita 1.1 infraštruktúra pre podnikateľov					
Výsledok výstupu dopadu	Rekonštrukcia obecných budov – pre podnikateľov a predaj regionálnych produktov	Počet užívateľov	0	5	10
Výsledok výstupu dopadu	Modernizácia trhových miest	Počet užívateľov	0	5	10
Opatrenie/aktivita 1.2 podpora podnikateľov a remeselníkov					
Výsledok výstupu dopadu	Agroturistika	Počet nových zariadení	0	1	2
Výsledok výstupu dopadu	Predaj z dvora	Počet nových predajcov	0	1	3
Výsledok výstupu dopadu	Ubytovanie na súkromí	Počet nových poskytovateľov	2	3	5
Opatrenie/aktivita 1.3 rozvoj vidieckeho turizmu a služieb					

Výsledok výstupu dopadu	Rozšírenie a modernizácia turistického značenia a informačných tabúlí	Počet nových a obnovených informačných prvkov	0	10	20
Výsledok výstupu dopadu	Výroba a tlač propagačných materiálov o obci	Počet pripravených materiálov	1	1	2
Prioritná oblasť 2 - sociálna					
Opatrenie/aktivita 2.2 rozvoj sociálnej infraštruktúry					
Výsledok výstupu dopadu	Výstavba bytových domov	Počet nových bytových domov	0	6	13
Výsledok výstupu dopadu	Výstavba športového areálu na minigolf, bowling a fitnesscentrum v prírode	Počet nových zariadení	0	1	1
Výsledok výstupu dopadu	Rekonštrukcia minifutbalového ihriska	Počet modernizačných prvkov	0	1	1
Opatrenie/aktivita 2.3 budovanie, rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev a obecných budov					
Výsledok výstupu dopadu	Rekonštrukcia domu smútku	Počet inovatívnych prvkov v rekonštruovaných priestoroch	0	1	1
Výsledok výstupu dopadu	Rekonštrukcia KD v obci Ladzany	Počet modernizačných prvkov	0	3	5
Opatrenie/aktivita 2.7 zabezpečenie bezpečnosti občanov					
Výsledok výstupu dopadu	Montáž kamerového systému	Počet zabezpečených miest	0	5	10

Zdroj: vlastné spracovanie

Každý pripravovaný projekt na realizáciu bude podrobne rozpísaný v tabuľke formulára č. P3, ktorého ukážka nasleduje.

Formulár č. P3 – tabuľka pre prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 2.1.1	
Názov projektu	Rekonštrukcia KD v obci Ladzany

Garant	Obec Ladzany						
Kontaktná osoba garanta	Miloš Čmela, starosta						
Partneri garanta (spolupráca s)							
Začatie a ukončenie projektu	Júl 2016 – Júl 2017						
Stav projektu pred realizáciou	Strecha budovy v zlom technickom stave, prevádzka energeticky náročná						
Cieľ projektu	Modernizácia a zvýšenie energetickej efektívnosti budovy, zlepšenie sociálnych zariadení						
Výstupy	Zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov – zníženie verejných výdavkov						
Užívatelia	Občania a návštevníci podujatí						
Indikátory monitoringu	Zníženie verejných výdavkov						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky							
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín (mesiac/rok)	
Prerokovanie projektového zámeru	Obecné zastupiteľstvo					03/2015	
Príprava projektovej dokumentácie	Starosta					04/2015	
Vydanie stavebného povolenia	Starosta					01/2016	
Spracovanie žiadosti o NFP	Externý manažment					02/2016	
Výber dodávateľa, podpis zmluvy	Obecné zastupiteľstvo, starosta					02/2016	
Realizácia projektu	Starosta					06/2016 – 06/2017	
Kolaudácia	Starosta					07/2017	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	ŠR	VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2015	14 160	8 500	1 500	0	4 160	0
Realizácia projektu	2016	135 840	115 464	20 376	0	0	0
SPOLU		150 000	123 964	21 876	0	4 160	0

Zdroj: vlastné spracovanie

5 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce s formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- východiská,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,

- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR, (Formulár č. 4)
- akčný plán na roky 2016-2020 s výhľadom do roku 2025, (Formulár č. R6)

5.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii

Obecný úrad má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni. Pri realizácii PHSR vystupujú ako partneri obyvatelia obce, ktorí boli prizvaní a zúčastnili sa verejných stretnutí, kde definovali svoje požiadavky, spolupracovali pri definovaní silných a slabých stránok svojej obce. Následne aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce. V rámci prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol distribuovaný obcou do domácností. Vzhľadom na nízku návratnosť a malú výpovednú hodnotu, pristúpila obec k verejným stretnutiam s občanmi/podnikateľmi a záujmovými skupinami. Rovnako tak poslanci a zamestnanci OcÚ boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu.

5.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR

Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky poslancov, OcÚ, partnerov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickkej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Obecné zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie projektov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nespadajú do právomocí a kompetencií obecného zastupiteľstva. Starosta sa spolupodieľal na príprave dokumentu, riadil proces realizácie, podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (radiace orgány príslušných operačných programov, dodávatelia, kontrolné skupiny projektov a i.).

Inštitucionálnu a administratívnu stránku zabezpečuje obecný úrad. Vzhľadom na personálne poddimenzovanie obecnej samosprávy, bude obecný úrad (v prípade nutnosti a zváženia možností) spolupracovať s externými konzultačnými spoločnosťami.

5.3 Stručný popis komunikačnej stratégie

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci povinnej i nep povinnej činnosti informovania a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie

zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov. Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec webová stránka, ďalej informačná tabuľa, rozhlas a noviny. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PHSR.

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrolór, vychádzajúc z definície jeho funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

5.4 Systém monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú uvedené vo Formulári č.P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ, resp. monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS alebo podobnom. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jednať sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný vo Formulári č.4.

Formulár č. 4 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2025		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2018	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHSR	2017	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov

		Pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2025	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov

Zdroj: vlastné spracovanie

Formuláre č. R 6 – Akčný plán na roky 2016 - 2025

Akčný plán pre oblasť 1 - Hospodárska oblasť			
Projekt	Predpokladaný termín	Zodpovedný	Finančný zdroj
1.1.1 vybudovanie sadu na výrobu podpníkov z ovocných stromov genofondu	2016-2020	OcÚ	PRV, IROP
1.1.2 výstavba pece na pečenie chleba a sušenie ovocia	2016-2017	OcÚ	PRV, IROP
1.2.1 rekonštrukcia gazdovského domu – ubytovanie, predaj z dvora	2016 -2020	OcÚ	PRV
1.3.1 výstavba rozhľadne nad obcou	2016 -2020	OcÚ	PRV, IROP
1.3.2 úprava močiara rekreačné a oddychové centrum, chov rýb	2017-2020	OcÚ	PRV, IROP
1.3.3 obnova turistických chodníkov, turistického značenia a informačných tabúl	2016 -2020	OcÚ	PRV, IROP
1.4.1 rekonštrukcia lavíc cez miestny potok	2016 -2018	OcÚ	PRV, IROP
1.4.2 rekonštrukcia komunikácií	2016 -2018	OcÚ	PRV, IROP

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre oblasť 2 - Sociálna oblasť			
Projekt	Predpokladaný termín	Zodpovedný	Finančný zdroj
2.2.1 výstavba bytových domov	2016-2020	OcÚ	PRV
2.2.2 výstavba športového areálu na minigolf, bowling a fitnesscentrum v prírode	2016-2018	OcÚ	PRV

2.2.3 rekonštrukcia minifutbalového ihriska	2016-2018	OcÚ	PRV
2.3.1 rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu	2016-2018	OcÚ	IROP
2.3.2 rekonštrukcia domu smútku	2016-2017	OcÚ	MF SR
2.3.3 rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev	2016-2019	OcÚ	PRV, IROP
2.3.4 rekonštrukcia obecných studní	2016-2018	OcÚ	VZ
2.7.1 montáž kamerového systému	2015-2016	OcÚ	PRV, IROP

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre oblasť 3 - Enviromentálna oblasť			
Projekt	Predpokladaný termín	Zodpovedný	Finančný zdroj
3.1.1 výstavba kanalizácie a ČOV v obci Ladzany	2016-2025	OcÚ	PRV

Zdroj: vlastné spracovanie

6 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,

Postupovalo sa podľa metodiky, a to nasledovne:

- Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme indikatívneho finančného plánu PHSR (Formulár č. F 5 - Indikatívny rozpočet – sumarizácia).
- Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine a s partnermi.
- Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov.
- Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčného plánu.

6.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na tri kategórie:

Obecné zdroje

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce.

Dotácie

- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC),
- finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2014-2020)

Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

6.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa opiera o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC a súkromné zdroje. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bolo stanovené kvalifikovaným odhadom, prieskumom a taktiež sa vychádzalo z existujúcich výkazov výmerov/rozpočtov projektantov. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár č. F 3 - Model viaczdrojového financovania

projekt	Celkové náklady	Obecné zdroje	dotácie	Iné zdroje
1.1.1 vybudovanie sadu na výrobu podpníkov z ovocných stromov genofondu	30 000,00	1 000,00	25 000,00	4 000,00
1.1.2 výstavba pece na pečenie chleba a sušenie ovocia	70 000,00	5 000,00	60 000,00	5 000,00
1.2.1 rekonštrukcia gazdovského domu – ubytovanie, predaj z dvora	300 000,00		300 000,00	
1.3.1 výstavba rozhľadne nad obcou	20 000,00		20 000,00	
1.3.2 úprava močiara, rekreačné a oddychové centrum, chov rýb	50 000,00	2 000,00	40 000,00	8 000,00

1.3.3 obnova turistických chodníkov, turistického značenia a informačných tabúl	20 000,00		20 000,00	
1.4.1 rekonštrukcia lavíc cez miestny potok	13 000,00		13 000,00	
1.4.2 rekonštrukcia komunikácií	30 000,00		20 000,00	10 000,00
2.2.1 výstavba bytových domov	600 000,00		600 000,00	
2.2.2 výstavba športového areálu na minigolf, bowling a fitnesscentrum v prírode	150 000,00	10 000,00	120 000,00	20 000,00
2.2.3 rekonštrukcia minifutbalového ihriska	30 000,00	5 000,00	20 000,00	5 000,00
2.3.1 rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu	300 000,00	50 000,00	250 000,00	
2.3.2 rekonštrukcia domu smútku	4 000,00	1 000,00	3 000,00	
2.3.3 rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev	50 000,00		50 000,00	
2.3.4 rekonštrukcia obecných studní	5 000,00	1 000,00	4 000,00	
2.7.1 montáž kamerového systému	25 000,00	4 000,00	21 000,00	
3.1.1 výstavba kanalizácie a ČOV v obci Ladzany (štúdia, projekt)	700 000,00		700 000,00	

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

Oblasť/rok	2016	2017	2018	2019	2020	spolu
Hospodárska oblasť	132 500	145 000	110 500	82 500	82 500	553 000
Sociálna oblasť	300 500	300 500	297 500	232 500	120 000	1 251 000
Environment	140 000	140 000	140 000	140 000	140 000	700 000

álna oblasť						
spolu	573 000	585 500	548 000	455 000	342 500	2 504 000

Zdroj: vlastné spracovanie

6.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce. Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty MAS a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania. Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF). Do kategórie 4 a 5 spadajú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez stavebného povolenia či ukončeného procesu VO).

Formulár F2 - Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov (upravený pre potreby obce)

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok	
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty MAS Splnená jedna z podmienok	1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 1.4.1., 1.4.2., 2.3.1., 2.3.2., 2.7.1.,
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	1.2.1., 2.2.1., 2.2.3., 2.3.3., 2.3.4.,
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	1.1.2., 2.2.2.,
5	Najnižšia	Ostatné	1.1.1., 3.2.1.,

Zdroj: vlastné spracovanie

7 ZÁVEREČNÁ ČASŤ

Formulár č. Z 1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ladzany na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý

	rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza. Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	Spracovanie: spracovanie PHSR vykonala obec bezplatne v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá koordinovala proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov. Autorský kolektív: pracovný tím, ktorý je uvedený na str. 5. Obdobie spracovania – máj 2015 – december 2015
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada) Verejné pripomienkovanie: 21.08.2015 Posudzovanie SEA -
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva : Obecné zastupiteľstvo schvaľuje PHSR obce Ladzany na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025 bez výhrad. Schválené 11.12.2015 uznesením č.

Zdroj: vlastné spracovanie